

Till

Finansdepartementet

Fi2025/00744

Remiss avseende enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det tryggt, enkelt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag (SME:s) på ett nationellt plan.

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av förslagen från *Utredningen om enklare mervärdesskatteregler för gåvor och begagnade varor* och har följande synpunkter.

De frågeställningar det handlar om är väl kända inom vårt förbund genom kontakter med medlemsföretag inom denna "bransch". Det är uppenbart att kommersiell verksamhet inom den cirkulära ekonomin ökar, det kan handla om kläder, reservdelar, elektronik, förmedling av varor och mycket annat vilket ytterligare understryker vikten av att anpassa momsreglerna.

Detta har i sin tur föranlett oss att argumentera för behovet av förändringar under paroller som "Den cirkulära ekonomin hämmas av vårt skattesystem".

Några frågor som kommit upp i våra sammanhang är:

- Företag som säljer begagnade elektronikprodukter måste lägga på moms med 25 %. En lägre eller avskaffad moms skulle väsentligt kunna bidra till en ännu bättre fungerande cirkulär ekonomi baserad på kommersiella villkor. Här bör man skilja på varans ursprung, privat konsument eller företag som gjort avdrag för moms. Dessa bör behandlas olika, dvs momsfrihet om varan kommer från konsument som erlagt moms. Det är vanligt förekommande att denna typa av produkter uppgraderas före vidareförsäljning. I de fall detta gjorts bör man skattemässigt se detta som två produkter, den ursprungliga respektive tillägget i form av program eller hårdvara.
- Gränsen för moms är en faktor, denna gräns har höjts i omgångar, vilket är positivt.
- Företag som säljer begagnade och återvunna produkter kan använda sig av alternativa momsregler genom det s.k. vinstmarginalsystemet. I nuvarande utformning i Sverige är detta dock alltför krångligt och oförmånligt men det finns länder som moderniserat detta system, detta kommenteras ytterligare nedan.
- Några andra hinder kan vara att det är svårt att ta ut arbetskostnaden för hantering och reparationer, man efterlyser sänkta arbetskostnader, till exempel genom sänkta arbetsgivaravgifter.
- Vidare gäller att felaktigheten hos en begagnad vara bedöms enligt samma bestämmelser som för en ny vara. Begagnade varor kan från och med den 1 januari 2022 inte säljas enligt villkoren "i befintligt skick" eller med något annat liknande allmänt förbehåll. Säljaren ska vid köptillfället specificera och informera köparen om eventuella avvikelser från det normala på varan och köparen ska godkänna dem.

Allmänna synpunkter på utredningens förslag

Det är givetvis positivt att dessa frågeställningar uppmärksammas men ansatsen är i svagaste laget menar vi eftersom:

- Vill man främja den cirkulära ekonomin och avskaffa hinder som ses som olämpliga handlar det om många flera frågor än moms, det krävs ett betydligt vidare grepp för att göra skillnad och stötta en utveckling som många ser som positiv.
- Vårt intryck är vidare att utredningen visar väl stor respekt för EUs momsregler och ledamöterna förefaller inte vara medvetna om de betydande "avsteg" som förekommer bland medlemsländerna inom EU. Inte minst gäller detta utformningen av VMB-system och regelverk för donationer.

Vinstmarginalbeskattningen

Vinstmarginalbeskattning, VMB, kan i vissa fall användas vid försäljning av begagnade varor. Momsen beräknas då på skillnaden mellan försäljningspriset och inköpspriset, i stället för enbart på försäljningspriset. Ett krav är att köpet av den begagnade varan har skett från någon som inte själv haft avdragsrätt för ingående moms vid sitt inköp av varan. Vid försäljningen redovisas inte någon moms på fakturan till kunden och kunden har ingen avdragsrätt för moms i det här fallet. Vidare gäller att om säljaren debiterat moms på fakturan kan inte VMB tillämpas vid försäljningen.

På Skatteverket finns regelverket beskrivet i detalj. VMB fungerar bra i vissa sammanhang men upplevs i andra sammanhang som alltför tungrodd eller oförmånligt, något som vi i andra sammanhang kommenterat i detalj.

Utredningens förslag innebär en mycket begränsad förändring i nuvarande tungrodda system, förslaget innebär att det förenklade förfarandet utvidgas till att också gälla för varor med ett inköpspris som inte överstiger 10 000 kronor. Utredningens egen bedömning av konsekvenserna av förslaget är följande: *"De minskade kostnaderna bedöms uppgå till cirka 37 miljoner kronor. De minskade administrativa kostnaderna och de minskade skattekostnaderna bedöms delvis övervältras till konsumenterna i form av 0,6 procent lägre priser på begagnade varor. Det bedöms leda till att konsumtionen av begagnade varor ökar, delvis på bekostnad av nya varor vilket leder till något minskade utsläpp och minskad resursförbrukning."*

Man ägnar således 233 sidor åt något som ytterst marginellt skulle påverka den cirkulära ekonomin, enligt utredningens egen beräkning handlar det om 37 MSEK i lägre kostnader eller cirka 4 kronor per innevånare, inte direkt någon kioskvältare för den cirkulära ekonomin.

Vi menar att det borde ligga i samhällets intresse att genomföra mera påtagliga förändringar, som:

- Till skillnad från nuläget borde undantagsregeln i VMB vara huvudregel, detta skulle medföra en påtagligt förenklad administration, eller annorlunda uttryckt, klart mindre regelkrångel.
- Det vore önskvärt att VMB inte ska ske, utan vara momsfri, upp till ett visst schablonbelopp, i de fall den ursprungliga varan redan momsats en gång av en konsument.

Ett praktiskt exempel: Om någon förmedlar bröllopsklänningar motsvarande ingående värde på 100 000 kr per mån och som sedan avyttras för 200 000 kr per månad så borde en sådan transaktion kunna genomföras utan moms. Klänningen är redan momsad en gång till högre belopp än det som förmedlas, dessutom kan samma klänning förmedlas åtskilliga gånger. Värt att komma ihåg är att säljarens kvarstående belopp ska täcka löner, arbetsgivaravgifter, hyra m.m. Om förslaget enligt ovan genomförs blir begagnathandelns ekonomiska förutsättningar lite bättre vilket ger grund för tillväxt inom den cirkulära ekonomin.

Ghassan Ghaziri

Sten Lindgren